

KOSTNICKÉ JISKRY

Evangelický

týdeník

35/2019

Průští číslo vyjde

18. prosince 2019

Z obsahu

Vánoce 2019

11. prosince 2019

ročník 104

cena: 13 + 3 Kč

Poselství ke 3. adventní neděli

**"RADOST VÁNOC
V BOŽÍM ODPOUŠTĚNÍ"**
ŽALM 65,4

Naše hříšné záležitosti nás přemohly, ty nás však zprostitš přestoupení.

Žalm 65,4 (Studijní překlad)

Můžeme přiznat, že ne každá biblická pravda nám hned přináší prožití radosti. Jsou takové texty, které spí-

še zní odpudivě, než přitažlivě. Je to třeba řada textů, jak starozákonních, tak i novozákonních, které popisují Boží hněv, jeho spravedlivý trest a jeho aktuální a závěrečný soud. Takovéto texty se nám moc číst nechce, zvláště pak ve vánočním období.

Jiné typy textů, které nám stejně tak moc příjemné zážitky nepřinášejí, jsou takové, které popisují člověka ve stavu jeho hříšnosti a zvrácenosti. Přijmout a vyznat před ostatními lidmi spolu se žalmistou a apoštolem, že největší hříšník jsem já, je často nepřekonatelná bariéra pro každého vchovaného a inteligentního muže nebo ženu. Je jen těžko představitelné, že by někdo z vyvolených a vysoce postavených politiků, podobně jako král David řekl: *moje hříšné záležitosti mně přemohly*. Nebo může něco podobného vyznat před zástupem lidí někdo z čtenářů? Král David to nejen vyznává, a dokonce nechá o tom zpívat ostatní.

Myslím, že pokud chceme v plnosti prožít radost Vánoc a radost z verše, který je dnes před námi, tak bychom měli nejdříve svoji hříšnost a Boží

spravedlivý hněv mít před očima. Bůh, který se na nás hněvá kvůli našemu hříchu, a my, kteří vnímáme, že naše hříchy nás opravdu přemohly. Je to v pořádku, že Hospodinův hněv má být vylit na nás, protože my, ve svých hříších, nemáme zájem o jeho svatou vůli.

Zřejmě skrze vnitřní zjevení a porozumění Boží hloubky, žalmista dokáže v naději prozpěvovat o tom, že sám Bůh, který by se měl spravedlivě na nás hněvat, nám nakonec naše hříchy odpustí. Je to nepochopitelné, proč tomu tak je, že Spravedlivý odpouští. Vždyť spravedlnost by měla přinášet soud nad nepravostí a spravedlivě trestat.

V této adventní době se můžeme opravdu radovat z příchodu našeho Pána Ježíše. V něm máme jistotu, že nám Bůh odpustil. Jelikož to, co nás přemohlo, Ježíš vzal na sebe a tím i smazal všechna naše přestoupení. Láska Otce ke svému narozenému Synu přináší taky i nám, hříšným lidem, Boží zalíbení.

Oleg Gricky
kazatel sboru BJB v Praze –
Církev XXI. století

Nenech se přemáhat zlem... Ř 12,21

Správné křesťanství nemůže nikdy schvalovat, natož užívat násilí. Takové jednání je nekřesťanské. Každý násilný prostředek je špatný a uděláme jím jen ještě větší zlo. Ti, kteří páchají násilí ve jménu nějaké ideologie a náboženství, čeká tvrdý Boží soud. Každé násilí nebo nespravedlnost těžce uráží Boha, který je zdrojem pokoje a který v člověku zanechal svůj otisk moudrosti a krásy. Za všechny oběti a za pozůstalé násilných konfliktů, ale i za tyrany a diktátory máme prosit, aby všichni jednou našli pokoj a klid ve svých duších. Mír je Božím darem a zároveň lidským výdobytkem.

Dnes stále více čelíme hrozbě terorismu. Terorismus, který vyhrožuje, zraňuje a zabíjí, je těžkým provině-

ním proti Božímu řádu. Nepřestávejme se modlit za to, aby násilí ustávalo, aby lidé, kteří jej páchají, prohlédli a nedali se vmanipulovat do nástrah těch, kteří jsou nástroji zla. Je také důležité kupříkladu nevidět v každém muslimovi nepřítele.

Předcházet násilí je náročná cesta, která vyžaduje čisté úmysly a odvahu a která začíná v srdci každého člověka. Jeden byzantský mnich a teolog napsal: „Tvůj bratr ti připravil zkoušku a smutek v tobě probudil nenávist. Nedej se přemoci nenávistí, ale nenávist poraz láskou. Hleď, jak to máš udělat: tím, že se za něj budeš u Boha upřímně modlit. Cítíš vůči někomu zášť? Modli se za něj, a zlomíš hrot vášně.“ A na jiném místě říká: „Proti pocitu roz-

trpčení bojuj modlitbou za toho, kdo tě urazil, a budeš vysvobozen.“ K žádnému křivdě bychom však neměli nikdy mlčet. Ani sám Ježíš nemlčel, když mu biřic ubližoval. Dovedl se hájit, uměl bojovat slovem a ne zbraní. Hájit se tak, ne že by biřicovi ránu oplatil, ale způsobem nenásilným. Uměl probudit svědomí, uměl a umí proměňovat tvrdá srdce. Ježíš se také zastával těch, kterým lidé ubližovali a nedbal na to, že si tím dělal nepřátele. A tak máme postupovat i my. Být odvážnými v dobrém.

Dnešní svět ale takový postoj zesměšňuje. Do jaké míry můžeme žádat vlastní práva, do jaké míry a kdy se bránit a do jaké míry na sobě nechat dříví štípat? Písmo svaté

Dokončení na str. 2

Advent s bílou holí o psu nemluvě

Víte, jak se u nás doma pozná advent? Všude, kam to jen jde, zavěsím, postavím nebo posadím nějakého anděla.

Víte, jak se u nás doma poznají Vánoce? Navštívíme lidi, na které nikdo nemá čas. Začíná prosinec a s ním takové zoláštní období. V celém kalendářním roce není podobné. Žádný měsíc nebo svátek nás tolik nevychyluje z kolejí, jako prosinec. V žádném měsíci nemáme tolik úkolů.

Musíme totiž: uklídit byt, případně i chalupu, upéct cukroví, nakoupit dárky, ozdobit vánoční stromček, zabalit dárky, darovat dárky, dostat dárky, rozbalit dárky, sníst to napečené cukroví, zaneřádit si uklizený byt a odstrojit stromček. Pak si konečně můžeme oddychnout a těšit se, že příští Vánoce nebudou tak brzy. Nakonec si stoupneme na váhu a sepišeme další zaručeně přesný a účinný program hubnutí. Slovo „advent“ znamená „očekávání“. Někdo očekává příchod Krista a kvůli tomu slaví oficiální den jeho narozenin. Někdo očekává slunovrat a tak raději ten čas tak nějak prolebedí, dokud slunce zas nezahřeje duši i zem pod nohama. Někdo čeká na návrat svého dětství a sentimentálních scének, a tak prožívá své virtuální vánoce s betlémem, vůni františků a s tolika pohádkami, co jich jeho televizní přístroj dokáže vyčrlit.

A pak jsou tedy řady splněných i nesplněných očekávání, která se koncentrují většinou do Štědrého dne, příležitostně i do dalších vánočních svátků. Někdo si myslí, že měl dostat lepší dárky, protože sám dal to nejlepší, co mohl a chtěl. Někdo očekává slušné až hřejivé zacházení od svých blízkých. Někdy se dočká, někdy se nedočká, a pak se také nezachová hřejivě, potažmo slušně. Ten je zklamaný, že tamti nepřišli, tamti jsou našťovaní, že jiní přišli. Ten dává to a ten zas tohle a všichni dohromady nedávají nic. V nastalém chaosu výměny dárků a řeči, jakož i obžerné konzumace potravin a tekutin, si mnozí v duchu přísahají, že příští Vánoce stráví na Saharě nebo v podmorské říši korálových ostrovů.

A tak mám pro vás nápad.

Udělejte jen to, co nemusíte a přesto chcete! Udělejte jednu velkou radost sobě a deseti radostí deseti blízkým, kteří už dlouho žádnou radost neměli, a tak jí ani nečekají. Radost z neočekávaného bývá větší než z očekávaného.

Pozvěte svého psa - máte-li ho - na šíleně dlouhou vycházku, kde bude zcela neočekávaně puštěn z vodítka a ponechán sobě a litaní ve větru nebo snad i válení ve sněhu! A protože byste s puštěným psem mohli neočekávaně zabloudit, vezměte na vycházku ještě někoho, kdo už na takové pozvání dávno čeká. Možná, že vás teď hned nikdo nenapadá, ale určitě někde takový člověk je. A jestli není, tak si ho vymyslete. Třeba sousedku, z které znáte jen její posmutnělé „Dobrý den“, když vás potká na chodníku.

Pohovořte chvíli se svou bílou holí. Svěřte se jí třeba s tím, že jste ji nikdy neměli moc rádi, ale že oceňujete její skvělou službu, kterou koná pro vaši ochranu i poznávání světa. Řekněte jí i to, že se s ní chcete ještě víc skamarádít, že si jí vážíte, protože v ruce šikovného člověka dokáže pravé divy. Pochvalte ji za její věrnost a pevnost, kterou jí leckterý člověk může závidět.

A když tohle všechno uděláte, možná si ani neuvědomíte, že u sousedů už smaží kapra. Možná, že někoho, kdo je vám nablízku, jen tak mimochodem vyzvete, aby zapálil svíčku, zavěsil andělské zvonění, aby si s vámi v tom tichém cinkajícím usebrání vypil skleničku vína, poslechl hezkou hudbu, aby vám vyprávěl svůj příběh anebo aby vyslechl ten váš. A pak mu podejte ruku nebo ho obejměte a řekněte třeba – „Požehnané Vánoce“!

Delicie Nerková

(článek byl původně psán pro zrakově postižené a nevidomé)

AKTUALITA: VALNÉ SHROMÁŽDĚNÍ ERC ZVOLIL NOVÉ PŘEDSEDNICTVO

Letošní valné shromáždění Ekumenické rady církví v České republice, které se konalo 26. listopadu v prostorách ústředí Českobratrské církve evangelické bylo zároveň volebním a určovalo na příští dva roky členy představenstva.

Na pozici předsedy i pro příští volební období potvrdilo synodního seniora Českobratrské církve evangelické Daniela Ženatého.

Na pozici prvního místopředsedy byl zvolen Petr Raus z Církve bratrské, pozici druhého místopředsedy bude nadále zastávat biskup Marián Čop z Evangelické církve a. v. v ČR.

Náhradníkem předsednictva se stal biskup Tomáš Tyrlik ze Slezské církve evangelické a. v.

Foto: ERC

STÁT NEMUSÍ VYDAT CÍRKVI KVĚTNOU ZAHRADU V KROMĚŘÍŽI
Stát nemusí církví vydat kroměřížskou Květnou zahradu figurující na seznamu světového dědictví UNESCO. Rozhodl o tom odvolací soud, který potvrdil březnový rozsudek kroměřížského okresního soudu, řekla ČTK mluvčí Krajského soudu v Brně Klára Belkovová. Na posun v případě upozornila Česká televize. Církví se rozhodnutí soudu nezamlouvá. Podle památkářů soudy jen potvrdily, co stanoví zákon. Rozsudek zlínské pobočky krajského soudu je pravomocný. Zúčastněné strany sice mohou v případě ještě podat dovolání k Nejvyššímu soudu, to je však mimořádný opravný prostředek a nemá odkladný účinek. Soudy se zabývaly žalobou olomouckého arcibiskupství, které tvrdilo, že zahrada tvoří funkční celek s kroměřížským zámekem a Podzámeckou zahradou. Církev je získala v rámci majetkového vyrovnání v roce 2015. Podle rozsudku však může Květná zahrada fungovat samostatně. Historický areál zahrady je provázán s novostavbami, které vznikly v době, kdy ji církev nevlastnila. Podle NPÚ je nelze vyčlenit a podle zákona o restitucích je tedy nelze vydat. V zahradě mimo jiné v roce 2014 skončily práce za 230 milionů korun spolufinancované evropskými penězi. Díky nim se její část vrátila do své podoby ze 17. století, kdy ji založil olomoucký biskup Karel z Lichtenštejna-Kastelkornu.

www.christnet.eu

PRAVOSLAVNÁ CÍRKEV KRITIZUJE ZÁKON O PREVENCI DOMÁCIHO NÁSILÍ
Vlivná ruská pravoslavná církev varovala před důsledky přijetí dlouho očekávaného zákona o prevenci proti domácímu násilí, jehož návrh zveřejnili ruští senátoři, vesměs z vládní strany Jednotné Rusko. Předloha, vypracovaná i pod vlivem pobouření veřejnosti nad některými křiklavými případy, obsahuje právní definici domácího násilí a různá preventivní opatření, například zákaz styku násilníka s obětí. Snaha řešit problém domácího násilí je ale podle představitelů moskevského patriarchátu pouhou zástěrkou. Skutečným cílem skupiny senátorů je podle tvrzení zástupců církve snazší odebírání dětí ruským rodičům. "Pak je svěří na výchovu homosexuálům - jako v Americe", prohlásil šéf komise moskevského patriarchátu pro záležitosti rodiny Dimitrij Smirnov podle agentury Interfax. "Až se zákon začne v praxi plnit, bude se střílet! Má to stát zapotřebí?" varoval Smirnov v rozhlasové stanici Voronež. Místo zákona by podle církevního představitele prý bohatě stačil pokyn prezidenta Vladimira Putina ruskému ministru vnitra. Ten by měl podle církve nařídít policistům reagovat na stížnosti žen, že je muž bije. "Přišli by strážníci a jako za mého mládí by (domácího tyрана) zavřeli alespoň na dva týdny, aby vychladl," doporučil duchovní. Interfax připomněl, že nedávno další vysoce postavený pravoslavný představitel - Vachtang Kipšidze z komise pro vztahy církve s veřejností - prohlásil, že se chystaná opatření proti domácímu násilí opírají o západní vzory a že mohou ruské rodiny poškodit. "Bude to válka světů, kdo z koho, ale měli bychom vyhrát, pokud žijeme v pokrokové zemi," prohlásila spoluautorka předlohy Oksana Puškinová o odporu konzervativních kruhů. Nejde totiž jen o církev. Například ministerstvo spravedlnosti podle ruských médií ve vyjádření pro Evropský soud pro lidská práva argumentovalo, že podle statistik muži trpí domácím násilím a diskriminací více než ženy. Jsou prý totiž v menšině a neočekává se od nich, že by prosili o pomoc a o ochranu před krutým zacházením, zvláště pokud trpí vinou "osoby opačného pohlaví". Ruské zákony nespecifikují domácí násilí jako trestný čin, Rusko v roce 2017 se souhlasem prezidenta Vladimira Putina některé jeho formy kriminalizovalo. To podle aktivistek celkově oslabilo ochranu žen a dětí před násilím a zneužíváním ve vlastní rodině. Násilníkovi, který zbije člena vlastní rodiny, hrozí jen pokuta, pokud se násilí nedopustí častěji než jednou za rok. Výsledkem jsou podle aktivistek miliony trpících žen; i podle úředních odhadů každá pátá Ruska okusila násilí ze strany příbuzného či partnera. V Rusku se dvě pětiny násilných zločinů stanou v rodinách, poznamenala agentura AP. Očekává se, že zákon by mohl být parlamentu předložen koncem roku.

podle ČTK

V ITÁLII POPRVÉ UZAVŘELO VÍC LIDÍ SVATBU NA ÚŘADĚ NEŽ V KOSTELE

V tradičně katolické Itálii loni poprvé uzavřelo více párů sňatek na radnici, než v kostele. Podle statistického úřadu bylo v roce 2018 civilních svateb 50,1 procenta. Ačkoli církevní sňatky v Itálii pomalu vycházejí z módy, svateb obecně přibývá. Loni si ano řeklo celkem 195 778 párů, což bylo o 4 500 více než v roce 2017. Vůbec nejméně svateb statistici napočítali v roce 2014, kdy jich bylo 189 765. Stoupá také věk těch, kdo manželství uzavírají. Muži se žení v průměru v 33,7 letech, ženy se vdávají v 31,5 letech.

podle www.christnet.eu

PŘEDSTAVITELÉ KATOLICKÝCH TEOLOGICKÝCH FAKULT NECHTĚJÍ EUTHANASII. SVÁ STANOVISKA POSLALI DO SNĚMOVNY
Jako otázku života a smrti označují představitelé katolických teologických fakult v Česku rozhodnutí o přijetí zákona o asistované sebevraždě a aktivní dobrovolné euthanasii. Vydali proto společné stanovisko, které má poslance a poslankyně o tématu poučit a možná zabránit schválení nového předpisu. "V naší společnosti je bohužel řada osob, které se rozhodnou spáchat sebevraždu. Činí to dobrovolně na vlastní morální zodpovědnost. Navrhovaný zákon ale do těchto osobních úmyslů beztrestně vtahuje další lidi," popsal Proglaslu hlavní argument katolických teologických fakult děkan KTF Univerzity Karlovy Vojtěch Novotný s tím, že u nás uzákonění asistované sebevraždy není potřeba, protože v Česku existuje kvalitní péče o umírající. "Paliativní péče má mít přednost," zdůraznil Novotný.

www.proglas.cz

Nenech se přemáhat zlem... Ř 12,21

Dokončení ze str. 1
fandí modelu odevzdanosti. Pán Ježíš dokonce říká, že kdo tě udeří do pravé tváře, nastav mu levou. Pavel hovoří v epistole Římanům o tom, že kdo svému nepříteli prokazuje dobro, zahanbí ho a třeba přivede k pokání. V tomto pojetí tedy platí pravidlo: Zastaň se druhého, sám křivdu strp. Někdy je však těžké to oddělit. Jedno pravidlo však bychom si měli jako křesťané přivlastnit: Mít srdce prosté zloby. Pokud začneme své protivníky nenávidět, prohráváme. Nevede nás už dobro a Bůh, ale zlo a ďábel. Položme si ještě otázku: Proč jsme se tak vzdálili od toho ideálu neodplácet zlo zlem, proč jsme se vzdali ctnosti jménem pokora? Ve světě je pořád mnoho nespravedlnosti, špatnosti a násilí. Ale tato zloba, vlastně jakákoli zloba nebude sprovazena ze světa, když se budeme dopouštět nových zel a nového násilí. Zla bude ze

světa ubývat tím víc, čím víc bude přibývat dobra. Soud, ke kterému často s oblibou saháme, ten soud nad zlými a nespravedlivými nepatří nám lidem, ale Bohu. Jen Bůh je soudcem nad námi lidmi a nikomu jinému toto právo nedal. My máme pouze hledět na sebe a druhého mírnit, pomáhat mu se od zla odvracet, činit druhé i sebe lepšími. A pokud se nám nedaří toho druhého narovnat, že on stále setrvává ve své špatnosti, pak nezbyvá, než soud nad ním přenechat Bohu. Jen Bohu náleží poslední slovo. Jen Bůh může vynést spravedlivý a nestranný soud. Bůh taktéž dokáže i nejhoršího napravit. Zlem může být i to, když já nenáviděného člověka pomlouvám, když si neodpustím uštěpačné a jedovaté poznámky. Křesťan nemá odplácet a tím méně se mstít. Může se ale za nepřitele modlit, aby se mu dobře vedlo. Jistě nás neminou okamžité pocity ukřivdnosti, sebelítosti, nenávisti,

touhy po odplatě. My však nad těmito špatnými emocemi nemůžeme vítězit sami. To je možné jen v Kristu. Jen když budeme naplněni Duchem svatým. On nám dá vítězit nad zlem v našem srdci. On nám dá dokonce sílu prokazovat dobro těm, kdo nám ublížili. On nám dá osvobození od sobectví. Za zlé jednání je ale třeba se omluvit a škodu pokud je to možné odčinit. Nikdy však nezapomínejme na to, že Boží soud patří do rukou Bohu. My máme přemáhat zlo dobrem. Uchovat si čisté srdce, prosté hněvu, ne plné jedu, naplňovat jej Duchem svatým, nehledět na sebe a prokazovat dobro všem bez ohledu na to, jak nás kdo ocení, nebo se nám vysměje, nebo nás i bude nenávidět, či dokonce nám bude ubližovat. Nejsme ze světa, ale jsme do světa posláni, abychom mu zjevovali radostnou zprávu o Boží lásce.

Dušan Spiridion Ehmig

Ekumenická rada církví k aktuálním společenským otázkám

V prostorách ústředí Českobratrské církve evangelické se v úterý 26. listopadu sešlo ke svému řádnému jednání valné shromáždění Ekumenické rady církví. Valné shromáždění je nejvyšším orgánem Ekumenické rady církví (ERC) a schází se jednou do roka. Každá členská církev do něj vysílá své delegáty.
Valné shromáždění přijalo několik vyjádření k aktuálním společenským otázkám – k problematice sociální spravedlnosti a exekucí, k eutanazii, ke starosti o klima i k problematice pronásledování křesťanů ve světě. S výzvou k novému zvážení možnosti přijetí sirotků z Řecka se obrátilo na vládu ČR. Do řad členských církví ERC přijalo Armádu spásy a zvolilo si své vedení na příští dva roky. Armáda spásy je od roku 2013 registrována v ČR jako církev a dosud byla v rámci ERC členem pozorovatelem. Počet plných členů ERC tak vzrostl na dvanáct. Valné shromáždění ERC dále přijalo prohlášení k vděčnosti za svobodu tohoto znění: „V letošním roce si připomínáme 30 let od sametové revoluce, pádu totalitního režimu a železné opony v Evropě. Naše společnost smí žít posledních 30 let ve znovunabyté svobodě, kterou vnímáme jako dar od Boha, ale zároveň úkol ji kultivovat, chránit a žít v této svobodě zodpovědně ve vztahu ke druhým lidem. Valné shromáždění ERC vyjadřuje tímto vděčnost Pánu Bohu, ale i všem lidem, kteří se podílejí na správě věcí veřejných a svým životním postojem usilují chránit hodnoty vycházející z poselství evangelia. Jsme vděční za všechny, kteří i v současné době plně zoratů hájí ve vzájemném respektu hodnoty svobody a demokracie. Jako církev sdružené v Ekumenické radě církví v ČR vyjadřujeme tímto hlubokou touhu a přání, abychom mohli žít v naší zemi i nadále v této svobodě a pokoji.“

K otázkám náboženské svobody a pronásledování křesťanů ve světě zřídilo valné shromáždění ERC pracovní skupinu, která bude doprovázet existující aktivity ERC na podporu pronásledovaných křesťanů a bude usilovat v této věci o dialog se státními orgány, zejména s Ministerstvem zahraničních věcí. Vládu České republiky valné shromáždění oslovilo s výzvou následujícího znění: „Vážený pane předsedo vlády, vážení členové vlády, jménem církví sdružených v Ekumenické radě církví vás žádáme, abyste znovu zvažili

možnost přijetí 40 nezletilých sirotků z Řecka, tak jak o to byla Česká republika požádána zástupci této země. Jako církev jsme připravené v tom pomoci našimi zkušenostmi a zdroji, které máme k dispozici.“

Valné shromáždění ERC se seznámilo s prohlášením 1. zasedání 35. synodu ČCE k problematice klimatu a připojuje se k jeho naléhavé výzvě k zodpovědnému nakládání s Božím stvořením. Toto prohlášení je uvedeno na str.3.

K otázce eutanazie a paliativní péče přijalo valné shromáždění ERC usnesení následujícího znění: „Jako církev ERC jednoznačně vítáme a podporujeme hospicové hnutí a rozvoj paliativní péče, které jsou směřované ke komplexní péči o umírajícího člověka až do přirozeného završení jeho života. Zároveň z etických i duchovních důvodů odmítáme usmrcení na vyžádání i jakoukoli přímou nápomoc k sebeusmrcení. Lékařské úsilí má být v péči o umírajícího člověka směřováno k minimalizaci utrpení, ale nepřekračovat ty hranice, které tvořily po staletí základní osu etického chápání medicíny. Zvláště významně pak vnímáme nebezpečí zneužití, které by v případě legalizace euthanasie hrozilo. Za dostatečnou možnost, jak neprodlovovat utrpení, považujeme právo pacienta odmítnout jakoukoliv lékařskou intervenci. Jsme připraveni poskytovat duchovní pomoc a provázení všem pacientům s respektem k jejich přesvědčení a s cílem mírnit jejich utrpení.“

K otázce ekonomické spravedlnosti a problematice exekucí přijalo valné shromáždění ERC usnesení následujícího znění: „Církev sdružené v Ekumenické radě církví v ČR se znepokojením sledují problematiku předlužení a exekucí a jejich dopady do sociální a rodinné oblasti života. Přestože uznává důležitost osobní odpovědnosti dlužníků a nesnímá z nich odpovědnost, vyzývá ERC k odpovědnosti i věřitele a apeluje na představitele politického života, aby se zasadili o spravedlivější úpravu problematiky exekucí. V naději, kterou dává Kristus, se chtějí církve ERC tvářit v tvář tomuto závažnému problému zasazovat o takovou společnost, v níž nikdo nemůže zůstat bez naděje.“

Bližší informace k jednotlivým usnesením valného shromáždění ERC poskytnete

ThDr. Petr Jan Vinš
generální sekretář ERC

„Vždy mě dojde příklad malého hmyzu, například včel. Přírodní zákony nařizují, aby včely pracovaly společně, mají-li přežít. Výsledkem je jejich instinktivní smysl pro společnou odpovědnost. Nemají žádnou ústavu, policii, náboženství ani morální výcvik, ale díky své přirozenosti pracují věrně pospolu. Občas možná bojují, ale většinou žije celá kolonie ve vztahu spolupráce. Lidé na druhé straně mají ústavy, rozsáhlé právní systémy a policejní síly. Máme náboženství, pozoruhodnou inteligenci a srdce schopné milovat. Přesto však v praxi naše vynikající vlastnosti za tímto malým hmyzem zaostávají. V určitých směrech cítím, že jsem ubožejší než včely.“

**Dalajláma
14. dalajláma, tibetský duchovní vůdce 1935**

Žena ať ve shromáždění mlčí?!

Také vám občas tento verš vrtá hlavou? Ještě „šťavnatější“ je jeho pokračování: „Nedovoluje se jim, aby mluvily; mají se podřizovat, jak to říká i Zákon. Chtějí-li se o něčem poučit, ať se doma zeptají svých mužů; ženě se nesluší mluvit ve shromáždění.“ 1 K 14, 34–35

Některé církve či sbory si tento text přizpůsobily k obrazu svému a zredukovaly ho na zákaz ženám v neděli kázat, jinde dokonce ženy v církvi nesmějí ani vyučovat. Verš z 1 K 14 přece mluví jasně, ne?!

Jenže je zde problém. Slovo eklézia, které v 1 K 14 překladatelé překládají jako shromáždění, je jinde přeloženo jako církev. Verš by se tedy dal přeložit ženy v církvi (v eklézii) ať mlčí. Jenže zřejmě i ti nejbibličtější z biblických křesťanů nechají ženy vyučovat v besídce, v mládeži, v dorostu, což je v posledku v němčem ještě větší zodpovědnost než kázání nebo vyučování dospělých, protože dospělí si leccos přeberou, kdežto když kázete hereze dětem, tak děti to nerozpoznají. Zároveň i besídka, dorost, mládež či nejrůznější skupinky, kde ženy v rámci sboru učí, jsou církví (eklézií). Dále se asi nikdo neřídí slovy „nedovoluje se jim, aby mluvily, chtějí-li se poučit, ať se doma zeptají svých mužů.“

Dovedete si představit, že na otázku nějaké ženy po kázání odpovíte: Mlč a zeptej se až doma!

Dále jistě neplatí, že dary Ducha svatého, které nazýváme dary jazyka, jsou výhradně pro muže (např. prorockví, vyučování, slovo moudrosti, slovo poznání či evangelizace, která je často spojena s vyučováním). Jiná věc je, že mnohé ženy jsou schopnější než muži a to včetně vyučování, kázání, v práci s lidmi a v mnoha dalších oblastech.

Navíc v 11. kapitole do Korintu Pavel ženy nabádá, aby si zahalily hlavu, když se modlí a prorokují a ve 14. kapitole jim říká, aby mlčely... divné ne? Jednou je povzbuzuje k hlasitým projevům, podruhé nikoli (tedy pokud nepředpokládáme, že Pavel myslel, že mohou svoje modlitby a prorockví jen šepat).

Podobný text je v 1 Tm 2,12: „Učit ženě nedovoluji. Žena nemá mít moc nad mužem, nýbrž má se nechat vést.“ Zde by žena snad ještě mohla učit děti, ale nikoli muže, tedy zřejmě od mládeže výše se ženám zakazuje učit, aby nad muži neměly moc. Jenže stejně jako v Korintu si Pavel na první čtení protiřečí, protože Timoteus byl z Efezu, kde působila Priscila, která učila Apolla. Na konci druhého listu Timoteovi a v listu do Říma Pavel Priscilu pozdravuje, tedy zjevně s ní neměl problém, byť na první čtení tím, že vyučovala muže, porušovala Boží řády.

Anebo neporušovala, ale k tomu se dostanu...

Nejen v církvi, ale i na některých teologických školách ženy skutečně nemohou vyučovat, i díky textům, které jsem citoval, což považuji za veliké ochuzení, nikoli proto, že by žena měla učit kvůli nějakým povinným kvótám, ale protože někdy prostě je lepší a obdarovanější než muž, nicméně díky pohlaví má žena nebo spíše studenti smůlu. Prostě „ženská a systematická teologie je oxymoron.“

JAK K TĚMTO TEXTŮM PŘISTUPOVAT? Domnívám se, že Pavel postoj k ženám v listu do Korintu psal kvůli specifické situaci, která nastala v tamním sboru, kde vládl chaos, který byl pohoršením pro lidi, mezi korintské křesťany přicházející. Stojí za zmínku, že v Korintě měl sídlo kult bohyně Afrodity, kde sloužilo 1000 kněžek – prostitutek. Velmi populární byl též kult zasvěcený Bakchovi, což byl bůh tance, vína. Kult více přitahoval ženy, které se mohly vymanit ze společenských konvencí.

Je pravděpodobné, že některé z věřících žen v Korintě před obrácením touto zkušeností prošly, proto byly jejich projevy chaotické a divoké. Text chápů jako naměřený na specifický problém, kdy některé ženy rušily a Pavel je napomíná a říká, ať jsou ženy během bohoslužby ticho a neruší a pokud mají otázky, ať se zeptají později. Pokud by to byla univerzální Pavlova rada, nenabádal by jinde k tomu, ať ženy prorokují a modlí se.

V podobném duchu píše i D. Beňa, když formuloval stanovisko CB k otázce mužů a žen v církvi: „I Pavlova slova o pasivní účasti žen na bohoslužbě, zdá se, spíše než proti ženskému mluvení jako takovému míří proti místním výstřelkům: když podle pohanských zvyklostí buďto byly na úkor mužů upřednostňovány ženy „kněžky“, anebo se smazávaly vnější rozdíly mezi pohlavími (1 K 11,2nn; 1 Tm 2,9nn).

Poté D. Beňa cituje vynikajícího novozákonníka N. T. Writa a jeho komentář k situaci v Efezu: „Někteří vykladači (např. N. T. Wright) se domnívají, že apoštol pro ženy žádá vůbec svobodu učit se spolu s muži, a to bez ohledu na mocenskou otázku; známé místo lze přeložit: „Žena ať se učí bez vyrušování, v plné podřízenosti [Bohu]. Neříkám tím, že žena má učit muže či mu diktovat, nýbrž že se má učit bez vyrušování“ (2 Tm 2,11nn; srov. L 10,38-42).“

V Efezu Pavel řešil problém falešného učení. Rabínská tradice obviňovala Evu z toho, že způsobila pád. Trestem za to byla podřízenost ženy. Gnostici naopak popisovali ženu jako zdroj duchovního probuzení. Je pravděpodobné, že gnostický přepis Genesis byl jedním z mýtů propagovaných v Efezu, a že právě ženy byly zodpovědné za jeho šíření. Pavel na to reaguje tím, že ženám doporučuje studium v tichosti a podřízenosti. Zároveň nemají učit klamné gnostické nauky, které připisují ženám vládu nad muži.

Oproti gnostickému mýtu božské ženy Pavel staví jako kontrast rabínskou interpretaci příběhu Adama a Evy. Je třeba dodat, že rabínský důraz na Evinu vinu koriguje Pavel v 5. kapitole listu Římanům učením o Adamovi, skrze kterého přišel do světa hřích. (Vyčerpávající popis dobových reálií, stejně tak teologické rozpracování problematiky postavení muže a ženy se nachází ve vynikající studii Daniele Pastirčáka, „Dve oči, však jedna tvář“ (<http://www.cbkaplnka.sk/sk/Kniznica/zeny-dp-1.html>), z které jsem čerpal v odstavcích o situaci v Korintě a Efezu a kterou velmi doporučuji.

Nechci z toho, co jsem psal, udělat

závěr, že bych byl nebo nebyl inspirován vyučováním nebo kázáním žen více než mužů. Inspiruje a povzbuzuje mě vyučování kohokoli, kdo má co dát a to nezávisle na pohlaví. Tedy žen a mužů. Minulý čtvrtek jsem slyšel vynikající vyučování na naší starší mládeži od ženy. Před měsícem jsem byl velmi obohacen supervizním seminářem, který vedla žena. Mohl bych uvést mnoho příkladů, kdy jsem byl povzbuzen a inspirován od mužů. Ano v našem sboru a v církvi je nepochopitelný poměr ve vyučování žen a mužů (ve prospěch mužů), ale nemám potřebu tuto realitu obhajovat Bibli. Prostě momentálně to tak je, jsme v proudu jakési tradice a uvidíme, jak se tato situace bude či nebude měnit.

Nakonec ale respektuji, že pohled na tuto oblast mají někteří křesťané jiný, než mám já. To, co absolutně nechápu, je, že otázka vyučování a kázání žen v církvi je pro některé křesťanské kruhy téměř otázkou pravověří. Kdo by nechal kázat nebo vyučovat ženu, nebere prý Bibli doslova nebo se nechal pohltit liberalismem či levicovým myšlením.

Tak bych chtěl ty, kdo ženu za kazatelnou nebo řečnickým pultem v církvi nesnesou, uklidnit, že my, co to vidíme jinak, nejsme ani liberálové, ani levicově smýšlející. Jen Bibli v něčem čteme jinak.

David Novák

Autor je předseda Rady Církve bratrské

Synod Českobratrské církve evangelické ke změnám klimatu

Všichni zakoušíme dopady změn klimatu. Citlivěji vnímáme výkyvy počasí, sucho a problematiku oteplování planety. Jako lidstvo stojíme před dalekosáhlými hrozbami nedostatku pitné vody, snižující se biodiverzity, neobyvatelnosti celých oblastí planety a stěhování milionů lidí. Rozsah problémů mnohé ochromuje. Někteří se snaží situaci ignorovat nebo zlehčovat. Jiní se spoléhají na to, že žijeme ve šťastnější části světa a že se nás změny nedotknou. Jsou však také lidé, které tato situace hluboce trápí a snaží se nejhoršímu podle svých sil zabránit. Někteří přitom propadají chmurám, že vztah člověka ke stvoření se již nezdaří změnit včas.

Připojujeme se k lidem, kteří chtějí v této situaci jednat a kteří si uvědomují odpovědnost za svět. Jako křesťané se nechceme vzdát naděje. Myšlenka stvoření nám pomáhá pochopit, že všechno živé je jedinečné a že Bůh v něm stále působí. To nám dává naději, že každý člověk může přispět k nápravě a stát se inspirací pro druhé. Je třeba solidarity s těmi, kteří změny klimatu nezavinili a na které dopadají nejvíce. Nadějí jsou pro nás mladí lidé, kteří si uvědomují, že budoucí podobu světa je třeba řešit dnes a tlačí na politiky, aby jednali. Podporujeme rozvoj čistých forem energie, ústup od fosilních paliv a zodpovědné zacházení s krajinou. V Českobratrské církvi evangelické chceme hledat všechny možné a dostupné prostředky, abychom náš vlastní podíl na změně klimatu snížili.

Naše společnost se ve vztahu ke klimatickým změnám mylně rozděluje na „aktivisty“ a „realisty“. Globální změny se týkají nás všech. Nepomůže již pouze dobrovolná skromnost jednotlivců, ani změny jen v jedné části světa. Všichni musíme změnit své smýšlení a podílet se na záchraně prostředí. Proto se obracejme na politiky na všech úrovních, na Parlament a vládu ČR, občanskou společnost a všechny jednotlivce, aby situaci vzali vážně a jednali moudře, odpovědně a solidárně, aby se podařilo zpomalit změny klimatu a zastavit ničení životního prostředí.

ČCE

„Podle mého názoru, jedním z hlavních problémů lidstva je, že většina lidí se bojí těch, kteří nejsou jako oni. Téměř všechny války jsou kvůli rozdílům mezi náboženstvími a ideologiemi. Kdybychom byli více otevření a tolerantní, mohli bychom získat velký přínos z těchto rozdílů.“
Mischa Maisky, lotyšský violoncellista, 1948

Historické setkání ve Vatikánu

Zástupci monoteistických náboženství podepsali společné prohlášení proti euthanasii

Křesťanští, židovští a muslimští zástupci podepsali a papeži Františkovi předali společný dokument, který odsuzuje euthanasii a asistovanou sebevraždu jako „nemyslitelné“ zlé činy, které by měly být zakázány.

„Tři abrahamská monotheistická náboženství sdílejí společné cíle a jsou v naprosté shodě ve svém přístupu k situacím konce života,“ uvádí dokument.

„Euthanasie a sebevražda asistovaná lékařem jsou neodmyslitelně, morálně a nábožensky nesprávné a měly by být bez výjimek zakázány. Kategoricky odmítáme jakýkoli tlak na pacienty, aby aktivním a úmyslným jednáním ukončili svůj život,“ dodává.

Za Americký židovský výbor dokument ve Vatikánu podepsal rabín David Rosen, za Vatikán Vincenzo Paglia, dále zástupce Pravoslavné církve a Samsul Anwar z indonéského Muhammadijáhu za Islámskou sociální a kulturní asociaci.

Tento nápad přišel od Avrahama Steinberga, spolupředsedy Izraelské národní rady pro bioetiku.

Aby podepsali prohlášení, odcestovali do Říma rabín Ratzon Arusi a rabín Eliezer Simcha Weiss zastupující Hlavní izraelský rabínát. V souladu se směrnicí hlavního izraelského rabína se konání ceremoniálu konalo ve Vatikánu ve zvláštní hale a nikoli v jedné z modlitebních místností.

„Myslím, že je to sama o sobě historická událost, kdy se tři hlavní náboženství spojila, mluvila spolu, na něčem se shodla a tuto dohodu dokonce potvrdila svými podpisy,“ řekl Steinberg na tiskové konferenci.

V dopise na podporu deklarace, sefardského hlavního izraelského rabína, napsal rabín Yitzhak Yosef: „Zabíjení pacientů v posledních fázích jejich životů určitě spadá pod zákaz „nezabiješ“ z Desatera přikázání. Šťastný člověk – každý člověk – protože byl stvořen k Božímu obrazu. Život je dar od Stvořitele světa, který nemůžeme nikomu druhému brát.“

„Je však třeba vyvinout maximální úsilí, aby se zmírnilo utrpení a bolest pacientů, kteří se blíží smrti, a to jak z lékařského, tak duchovního a materiálního hlediska, aniž bychom urychlovali jejich smrt,“ dodal Rabbi Yosef.

Hlavní izraelský aškenázský rabín David Lau napsal: „Máme přísný zákaz způsobit smrt jakékoli osoby, i když se nachází v obtížné situaci nebo v konečném stádiu života. V některých případech je možné diskutovat o zdržení se prodloužení života, ale nesmí být provedeny žádné kroky k jeho zkrácení. Kdokoli zabije umírajícího, zabíjí.“

Dopis při slavnostním ceremoniálu nahlas přečetl rabín David Rosen.

Paglia, prezident Papežské akademie života, dodal, že zatímco smrti nelze vždy zabránit, „nechceme jí ale pomáhat v její špinavé práci.“

Nakonec se vyjádřil i generální tajemník vlivného islámského sdružení Nahdlatul Ulama Marsudi Syuhud a řekl: „Ochrana života je jedním z účelů islámského práva, proto nepřestáváme život chránit až do jeho úplného konce.“

Dokument naléhá na zdravotnický personál, aby naslouchal svému svědomí, a uvádí: „Žádný poskytovatel zdravotní péče by neměl být nucen nebo by na něj neměl být vyvíjen nátlak, aby přímo či nepřímo pomáhal při úmyslném úmrtí pacienta pomocí asistované sebevraždy nebo jakékoli formy euthanasie, zejména pokud je to proti náboženskému přesvědčení poskytovatele.“

„Morální námitky týkající se otázek života a smrti jistě spadají do kategorie výhrad svědomí, které by měly být všeobecně respektovány,“ dodává.

Daniel Žingor

Zdroj:
Arutz Sheva - Israel National News

**Nové číslo účtu u FIO banky
2101709261/2010**

Vánoční strom

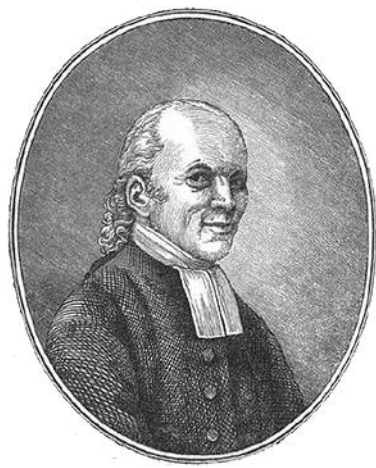

Zdaleka nejen v křesťanských rodinách, ale hlavně tam, kde jsou děti, se zdobí a rozsvěcují vánoční stromky. A vidíme je i ve školách, na náměstích, v prodejnách, za výlohami... Objevují se i v některých zemích, kde převládá jiné, aspoň trochu snášenlivé náboženství. Zvyk zdobit a rozsvěcet vánoční stromky nepochází z Bible, objevil se až v novověku. Vznikl v Německu, pravděpodobně z vánočních lidových her, dramatických biblických příběhů. Stromek ověšený ovocem patrně symbolizoval dva zakázané stromy v biblickém ráji. Proto se i vánočním jedličkám říkávalo „ráje“. Kromě ovoce se na jejich větve věšelo okrouhlé pečivo, které mělo připomínat hostie – chléb večere Páně, symbol vykoupení Kristovou obětí. Vedle stromků se stavěly malé pyramidy z prkének, na kterých hořely svíčky za každého člena rodiny. Tyto svíčky se později přestěhovaly na větve stromku. Kromě tohoto vysvětlení se vyprávěly dvě legendy. Středověká povídka o tom, že když se Ježíš narodil uprostřed zimy, zasněžené stromy setřásly sníh a vyrazily na nich mladé větvičky. Měl to být zřejmě obraz toho, že Kristův příchod otevírá možnost návratu lidstva ke „stromu života“, dosud podle Bible uzavřeného ve zbytku ráje. Němečtí evangelíci si zase vyprávěli, že reformátor Martin Luther byl jednou o Vánocích okouzlen krásou malých zasněžených stromků. Doma upevnil do stojánku malou jedličku a ozdobil ji svíčkami na počest Kristova narození. Pak shromáždil okolo stromku děti a vyprávěl jim vánoční evangelium. Proto také zdobení vánočních stromků šířili němečtí evangelíci. Katolíci se spíše drželi jesliček, spojených zase s legendou o tom, že první živý Betlém připravil František z Assisi. Všecky postavy v něm lidé ochotně obsadili, ale nikdo nechtěl zapůjčit miminko do jeslí. Pak se v nich prý zjevil sám maličký Ježíš. Američtí puritáni byli vůbec proti slavení Vánoc a tento postoj se dodnes objevuje v některých fundamentalistických evangelikálních společenstvích. K nám pronikl vánoční strom až v polovině 19. století, a to do zámožných měšťanských rodin. Mezi chudšími lidmi se až do první světové války prý zdobily jen jehličnaté větve, snad celé stromky byly příliš drahé – ani dnes nejsou laciné. Zásahu o vztyčení prvního Vánočního stromu republiky v Brně roku 1924 měl spisovatel Rudolf Těsnohlídek, který našel ve vánoční době v lese prochlazené opuštěné děvčátko. Pod stromem se tedy konala sbírka na osiřelé děti. Dodnes tam můžete přispět na charitu. Pozornost vzbudil 24 metrů vysoký smrk z Beskyd, který byl roku 1999 dopraven od nás do Říma, vztyčen a ozdoben na Svatopetrském náměstí ve Vatikánu. Byl to patrně vzkaz, že v Československu byla plně obnovena náboženská svoboda. Pokud zdobíme vánoční stromky, smíme je chápat jako v citovaných německých vánočních představeních, coby symboly naděje na návrat ke „stromu života“ z ráje. Skutečným základem této naděje je ovšem KRISTŮV KŘÍŽ. Když ho vlekl na Golgotu, řekl: Děje-li se toto se zeleným stromem, co se stane se suchým? (L 23, 31). Zeleným stromem tu není dřevěná šibenice kříže, ale JEŽÍŠ SÁM. Suchým stromem mýnil zřejmě v té chvíli Izrael, ale dodnes jsou to všichni, kdo Ježíšovu oběť vědomě odmítají nebo dokonce zlehčují. Ustrojme i letos dětem i sobě krásný vánoční stromeček. Ale při blahobytu vánočního hodování a darů si vzpomeňme na chudé a potřebné. Tak vyjádříme pravé pochopení té veliké události, že se Boží Syn narodil jako dítě poutníků v betlémském chlévě. Narodil, aby na sebe vzal naše hříchy a otevřel nám cestu do Božího Ráje.

Text a foto: Pavel Javornický

Jan Jeník – český kazatel v Berlíně

Edita Štěříková, známá autorka knih o českých exulantech, napsala drobnou, ale hutnou publikaci o českém exulantském kazateli v Berlíně. Čeští evangelíci, pronásledovaní byť jen za tajné čtení Bible, zaslouží náš obdiv a pozornost, přestože se jejich zápas odehrával v jiném dějinném kontextu. Jan Jeník žil v letech 1748 až 1827. Narodil se v Berlíně v rodině českých exulantů, pocházejících od Českého Těšína, za vlády Fridricha II. Ten byl českým exulantům příznivě nakloněn, avšak sliboval jim víc, než pak mohl splnit. Lidé byli v té době hodně ovlivněni Kantovou agnostickou filosofií, která způsobovala i to, že se teologie stále více přikláněla k lidskému rozumu a vzdalovala se pietismu. Berlín v té době nebyl velkým městem, sužovaly ho mnohé války, které přinášely obyvatelům chudobu. V období napoleonských válek začal porobný pruský národ hledat oporu ve víře. Právě v těchto neklidných letech žil a působil v období vlády tří králů kazatel Jan Jeník. V čase, kdy vrcholilo osvětění a racionalismus, hájil biblickou víru a stal se jedním z pilířů rozvíjejícího se probuzene-

ckého hnutí. Nebyl zastáncem tehdejšího ekumenismu, ale víra v Ježíšovo spasitelné dílo jej bratrsky spojovala s reformovanými i ochrannovskými křesťany. Jan Jeník byl nejstarší ze sedmi dětí české exulantské rodiny. Navštěvoval luterskou školu a byl nadprůměrným žákem. Kazatelskou službu začal jako učitel ve slezském Münsterbergu při své tkalcovské práci. Univerzitní vzdělání získal v Lipsku a studoval také v ochrannovském semináři v Barby. Od roku 1779 sloužil v Berlíně Čechům druhé a třetí generace. Duchovní horlivost těchto krajanů ochabovala. Jeník horlil proti racionalismu,

100 let Církve československé husitské

První adventní neděli 1. prosince zahájila Církev československá husitská bohoslužbou v Husově sboru v Brně – Botanická jubilejní rok 100. výročí od svého vzniku. Adventní bohoslužbu vedl biskupský sbor v čele s patriarchou Tomášem Buttou, kázáním posloužil královéhradecký biskup Pavel Pechanec. Historickými milníky, souvisejícími se založením Církve československé husitské, byl vznik samostatného státu v roce 1918, slavení vánoční bohoslužby v češtině v roce 1919, odhlasování církevních reforem 8. 1. 1920 v Národním domě na Smíchově a vyhlášení nové církve 11. 1. 1920 v chrámu sv. Mikuláše na Staroměstském náměstí v Praze. Sté výročí novodobé husitské církve je provázáno mottem: „100 let služby Bohu, 100 let pomoci člověku“ a logem, jehož součástí jsou řecká písmena alfa a omega. Alfa značí počátek, omega je konec, závěr, dovršení... Kristus je počátkem i završením všeho a mezi tímto začátkem a výhledem k dovršení všeho v Božím království se nachází cesta Církve československé husitské.

Království

Polemický hrot prosby ve spojitosti s naší každodenní situací: „Víme, co říkáme, když se modlíme „Přijď tvé království? Tu především prosíme, aby pomohla *má říše, má lidská říše*. Obchodník, sklánějící se nad kartotékou zákazníků – *jeho* království? Žena s manželem a *jejich* rodinou – *jejich* království? Dělník, kráčející ke svému soustruhu – *jeho* království? Vrchní sestra ve své nemocniční kanceláři – *její* království. Podnikatel, zvažující příležitost svého zisku – *jeho* království! Pacient na pokoji, který otevírá zásuvku svého nočního stolku – *jeho* království! Farář vstupující na kazatelnu – *jeho* království? Každý člověk má *své* království, ať velké, či malé, svůj životní prostor, v němž vládne... Je mnoho království. A proto se mnozí z nás modlí: „Přijď *tvé* království!“ Ale srdcem se modlí: „Ne, ne, přijď *mé* království!“

kar dle Rudolfa Bohrena

Boží Slovo se pro něj stalo neotřesitelnou autoritou a životním základem. Měl prudkou povahu, s níž zápasil po celý život. Často se pokorně omlouval. I přes své chyby a zdravotní problémy ovlivnil několik generací a stal se nezapomenutelným pastýřem mnoha českých exulantů. Do jeho shromáždění přicházeli občas i pruský král. Kázával v neděli třikrát (jednou z toho německy) a jednou v týdně. Sloužil i německým spoluobčanům a věnoval se sociální práci – ze svého skromného platu podporoval ty nejpotřebnější. Po šedesáti letech jeho služby se malý luterský sbor ztrojnásobil. V rodině neměl snadný život, z jeho devíti dětí se dospělosti dožily pouze dvě dcery – nemoc a smrt byly u nich na faře častými hosty. Manželka Magdalena byla členkou Jednoty bratrské. V Berlíně byl Jeník známý především jako kazatel, v zahraničí bylo jeho jméno spojováno s jeho berlínskou misijní školou. Po léta vyučoval malý počet studentů (cca 5 lidí ročně) z řad řemeslníků. Celkem připravil k práci na misijním poli desítky služebníků, kteří s ním coby svým duchovním otcem zůstávali v čilém písemném kontaktu i později, kdy už působili v různých částech světa. Tuto Jeníkovu práci podpořila londýnská misijní společnost.

Biblická škola získala takový vzhlas, že se dokonce pruský král rozhodl podporovat ji pěti sty toлары ročně z královské pokladny. Kazatel Jeník se zasloužil i o to, že londýnská biblická společnost a biblický ústav v Halle sponzorovaly vydávání českých Biblí, takže bylo možné prodávat je chudým Čechům za nízkou cenu, nebo je dokonce těm nejchudším darovat. Po vydání Tolerančního patentu zařídil také, aby se Bible dostaly do českých tolerančních sborů a byly tamějšími lidem dostupné. Život tohoto pozoruhodného Božího služebníka popisuje kniha „Jan Jeník“. Vydal ji spolek Exulant v nakladatelství Kalich a dá se koupit buď v kamenné prodejně Kalich, Jungmannova 9, Praha 1, nebo v internetovém obchodě: <http://www.ekalich.cz>, nebo na adrese spolku Exulant: exulant@evangnet.cz. Cena se pohybuje okolo 250,- Kč. Tato poutavá knížka by mohla být vhodným vánočním dárkem.

Stanislav Stebel,
kazatel Církve bratrské

EVANGELICKÝ TÝDENÍK - KOSTNICKÉ JISKRY
Vydává Kostnická jednota
Redakce a administrace: Soukenická 15,
110 00 Praha 1, tel.: + 420 770 624 052,
e-mail: ET.KJ@worldonline.cz
www.evangelickytydenik.cz
Celoroční předplatné 592 Kč, jednotlivé číslo 13 +3 Kč. Č.ú.: 2101709261/2010
Redaktorka: Helena Bastlová
Uveřejněné příspěvky nemusí vždy vyjadřovat stanoviska vydavatelů.
Nevyžádané materiály redakce nevrací, ani neuschovává.
Tiskne: Grafotechna plus, s. r. o.
Lýskova 1594/33, 155 00 Praha 13
Distribuci provádí:
* Pro jednotlivce: Česká pošta, s.p.
bezplatná infolinka 800 300 302
adresa pro písemný styk:
Česká pošta oddělení periodického tisku
Olšanská 9, 130 00 Praha 3
e-mail: postabo.prstc@cpost.cz
*Hromadné zásilky: ADLEX s.r.o.
Xaveriova 1888/45, 150 00 Praha 5
tel.: 251566451; 603716570
Fax: 251566451, e-mail: adlex@adlex.cz
Registrační číslo MK ČR: E 365
ISSN 0139-505X